

Sygn. akt: III C 349/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Joanna Suchecka
Protokolant:	sekr. Sądowy Joanna Schultz

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2016 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) Uniwersytetu (...) w S.

przeciwko W. G. (1) i B. G.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda (...) (...) w S. na rzecz pozwanych W. G. (2) i B. G. solidarnie kwotę (...) (dwa tysiące czterysta siedemnaście) złotych tytułem kosztów procesu.

SSR Joanna Suchecka

Sygn. akt III C 349/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 1 lutego 2016r. wydanego w postępowaniu zwykłym

Powód (...) (...) w S. pozwem złożonym w dniu 8 sierpnia 2013 r. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych B. G. i W. G. (1) na rzecz powoda kwoty 27.959 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 28 marca 2013 r oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że jest właścicielem działki gruntu nr (...) obręb O., Gmina K., województwo (...), o powierzchni 24 ha, którą pozwani na mocy umowy zawartej z poprzednikiem prawnym powoda w dniu 4 października 1991r., następnie aneksowanej, pozwani dzierżawili do 3 października 2011r. Według łączącej strony umowy pozwani byli zobowiązani do ponoszenia wszelkich świadczeń i ciężarów publiczno-prawnych związanych z dzierżawioną nieruchomością, a zatem między innymi podatku rolnego. W toku obowiązywania określono wysokość zobowiązania powoda z tytułu podatku rolnego od dzierżawionej nieruchomości za okres 2007-2011 w łącznej kwocie 20.172 zł. Należność została zapłacona przez powoda w dniu 14 stycznia 2013 r. W dniu 12 lutego 2013 r. powód uregulował również kwotę 8.911 zł tytułem odsetek. Przedmiotem żądania pozwu jest należność z tytułu podatku rolnego obejmująca okres od 1 stycznia 2007r. do 3 października 2011 r.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 16 września 2013r. orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwani w złożonym sprzecznie wniosli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Pozwani podnieśli, że nie byli oni podatnikiem podatku rolnego dzierżawionej nieruchomości i wykluczone jest w drodze umowy przeniesienie na nich obowiązku podatkowego w tym zakresie. Stanowisko dotyczące statusu podatnika podatku rolnego zostało potwierdzone w decyzjach Samorządowego Kolegium odwoławczego w S., które uchylili decyzje ustalające podatek rolny obciążający pozwanych. Ponadto pozwani podnieśli, że szkoły wyższe, w spornym okresie, zwolnione były z obowiązku zapłaty podatku rolnego, a fakt, iż powód nie wniosł o zwolnienie z podatku nie może rodzić wobec nich negatywnych konsekwencji. Pozwani podnieśli również zarzut przedawnienia.

Powód pismem z 18 sierpnia 2014 r. podniósł, że dopuszczalne jest zobowiązanie umowne dzierżawcy do ponoszenia ciężarów podatkowych obciążających wydierżawiającego. Dochodzone roszczenie dotyczy obowiązku zwrotu przez pozwanych kwoty stanowiącej równowartość zapłaconego podatku rolnego, dlatego bezprzedmiotowe są twierdzenia dotyczące statusu podatnika podatku rolnego. Wcześniejsza płatności podatku przez pozwanych na rzecz organu podatkowego, a nie na rzecz powoda, wynikała z błędu organu podatkowego a nie z błędu powoda. Kwestie zwolnienia z podatku rolnego nie mają znaczenia w niniejszej sprawie, albowiem decydująca jest okoliczność, iż powód został obciążony obowiązkiem uiszczenia podatku rolnego i obowiązek ten zrealizował. Sąd nie powinien czynić innych ustaleń niż wynikające z ostatecznych decyzji podatkowych. Roszczenie powoda o zwrot uiszczanego podatku rolnego powstało 14 stycznia 2013 r., kiedy powód zapłacił podatek, stąd zarzut przedawnienia roszczenia nie jest zasadny.

Strona pozwana podtrzymując dotychczasowe stanowisko podkreśliła, że obowiązek ponoszenia przez dzierżawców ciężarów publicznoprawnych dotyczył tylko tych, których ponoszenie było zasadne. Natomiast w sytuacji, gdy dla uczelni wyższych przewidziane było zwolnienie od podatku rolnego, a powód w wyniku niedopatrzania z niego nie skorzystał, gdyż, choć składał wnioski o zwolnienie z podatku rolnego, nie obejmowały one nieruchomości dzierżawionej przez pozwanych.

W mowie końcowej pełnomocnik powoda podkreślił, że podstawą roszczenia są przepisy umowy, a nie przepisy prawa podatkowego, oraz niesporny fakt, że zostały wydane decyzje nakazujące powodowi uiszczenie podatku, a powód obowiązek ten spełnił. W odniesieniu do zarzutu strony pozwanej, że dzierżawiona nieruchomość winna zostać zwolniona z podatku rolnego wskazał, że pozwani nie składali w tym zakresie żadnych wniosków, natomiast z zeznań świadków wynika, że do 2011r. mogły zostać uwzględnione tylko te wnioski o zwolnienie z podatku rolnego, które dotyczyły nieruchomości przeznaczonych na cele statutowe uczelni, a nie nieruchomości dzierżawione osobom trzecim.

Pełnomocnik pozwanych podniósł natomiast, że obowiązek wynikający z umowy aktualizuje się w przypadku istnienia obowiązku uregulowania ciężarów publicznoprawnych. Ustawodawca wprowadził zwolnienie od podatku rolnego dla uczelni wyższych, które było niezależne od tego, czy nieruchomość należąca do uczelni jest przeznaczona na cele statutowe, rolne lub inne. Powód winien był zatem skorzystać ze zwolnienia, a brak jego aktywności w tym zakresie nie może uzasadniać odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) (...) w S. jest właścicielem działki gruntu nr (...) obręb O., Gmina K., województwo (...), o powierzchni 24 ha. Poprzednik prawny powoda, Akademia Rolnicza w S. zawarł z pozwanymi B. G. i W. G. (1) w dniu 4 października 1991 r. umowę dzierżawy wymienionej nieruchomości. Umowa została zawarta na 20 lat. Strony w § 6 uzgodniły, że dzierżawca zobowiązany jest do ponoszenia wszelkich świadczeń i ciężarów związanych z dzierżawioną nieruchomością. Umowa ta została zmieniona aneksem nr (...) z dnia 6 maja 1998 r., który zmodyfikował między innymi § 6 umowy w tej sposób, że po słowie „ciężary” zostało dodane słowo „publiczno-prawne”.

Bezsporne, a nadto dowód:

- umowa dzierżawy z 4.10.1991 r. k. 11-12

- aneks k. 13

B. G. i W. G. (2) do 2011 r. otrzymywali corocznie decyzje Wójta Gminy K. ustalające zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku rolnego dotyczącego dzierżawionej nieruchomości. Podatek ten uiszczali. Pozwani uiszczali co roku na rzecz powoda opłatę za użytkowanie wieczyste. Powód płacił za całość użytkowania wieczystego i obciążał następnie dzierżawców.

W 2007 r. pozwani dowiedzieli się od prezesa Towarzystwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, że podatek jest pobierany od nich bezpodstawnie, gdyż weszła w życie nowelizacja ustawy o podatku rolny, która zwolniła wszystkie szkoły wyższe z obowiązku uiszczania podatku rolnego. W. G. (2) zadzwonił do przedstawiciela Akademii Rolniczej do Ośrodka (...) z pytaniem dotyczącym podatku rolnego. Uzyskał odpowiedź, że zwolnienie z podatku rolnego dotyczy wyłącznie spółek.

Po zakończeniu umowy dzierżawy, pozwany pojechał do Gminy K., aby rozliczyć się z podatku rolnego. W siedzibie gminy uzyskał informację, że podatek rolny pobierany był od pozwanych bezpodstawnie. Pozwani złożyli wnioski o stwierdzenie nieważności decyzji Wójta Gminy K. określających wysokość podatku rolnego za lata 2007-2011. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S., decyzjami z 12 października 2012 r. stwierdziło nieważność decyzji ostatecznych Wójta Gminy K. ustalających wysokość zobowiązania podatkowego z tytułu podatku rolnego za lata 2007-2011.

Dowód:

- zeznania B. M. k. 149-151,

- zeznania T. J. k. 151-153

- przesłuchanie W. G. (1) k. 164-165,

- decyzje w sprawie podatku rolnego k. 33-35,

- decyzje w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego k. 36-48,

- decyzje SKO k. 49-62.

Wójt Gminy K. postanowieniem z 30 listopada 2012 r. wszczął postępowanie podatkowe w zakresie określenia wysokości zobowiązania w podatku rolnym za okres 2007-2011 r. Wymieniony organ podatkowy decyzjami z dnia 18 grudnia 2012r. określił (...) Uniwersytetowi Technologicznemu w S. wysokość zobowiązania podatkowego w następujących wysokościach: w 2007 r. – 2.966 zł, w 2008 r. – 4.787 zł, w 2009 r. – 4.787 zł, w 2010 r. – 3.628 zł, w 2011 r. – 4.004 zł.

W decyzji w sprawie określenia wysokości zobowiązaniu w podatku rolnym za lata 2007-2011, wydanych przez Wójta Gminy K., stwierdzono że Akademia Rolnicza w S. Zakład Rolny w L. i O. z siedzibą w L., pismem z dnia 19 grudnia 2006 r., powołując się na zapisy ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1381 ze zm., dalej określana jako „ustawa o podatku rolnym”), złożyła wniosek do Wójta Gminy K. o zwolnienie z podatku rolnego gruntów rolnych położonych

w obrębie R. o pow. 15,4799 ha, obrębie O. o pow. 40,9971 ha i obrębie P.

o pow. 33,3708 ha na terenie Gminy K.. Akademia Rolnicza we wniosku

o zwolnienie z podatku rolnego gruntów rolnych na lata 2007-2011 nie wskazała działki nr (...) obręb O..

Łączna kwota podatku rolnego za okres 2007-2011 r. wyniosła 20.172 zł i została zapłacona przez powoda w dniu 14 stycznia 2013 r. na rachunek Gminy K.. Następnie 12 lutego 2013 r. powód wpłacił na rzecz wymienionej gminy kwotę

8.911 zł tytułem odsetek naliczonych od zobowiązania podatkowego. Powód obciążył pozwanych z tytułu podatku rolnego i odsetek za okres od 1 stycznia 2007 r. do 4 października 2011 r. w kwocie 27.959 zł. W dniu 13 marca 2013 r. powód wystawił notę odsetkową i wezwał pozwanych do jej zapłaty w terminie 14 dni od dnia wystawienia noty, która została doręczona pozwany 15 marca 2013 r.

Dowód:

- decyzja Wójta Gminy K. k. 14-18,
- potwierdzenia transakcji k. 19-20,
- nota księgowa z dowodem doręczenia k. 21-22,
- zestawienie k. 23,
- decyzje w sprawie określenia wysokości zobowiązania k. 107-121.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Powodowie dochodzili pozwem roszczenia, które ich zdaniem wynikało z niewykonania przez pozwanych zobowiązania określonego w § 6 umowy dzierżawy. Zgodnie z art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odpowiedzialność ta jest odpowiedzialnością na zasadzie winy, zaś do jej przesłanek należą: niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania, fakt poniesienia szkody w określonej wysokości oraz istnienie związku przyczynowego pomiędzy niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania a powstałą szkodą. Na podstawie tego przepisu naprawieniu podlega szkoda wyrządzona wierzycielowi przez dłużnika wskutek niespełnienia oznaczonego świadczenia stanowiącego przedmiot zobowiązania dłużnika wobec wierzyciela. Dłużnik jest zwolniony z obowiązku wyrównania szkody, gdy wykaże, że naruszenie zobowiązania nie jest następstwem okoliczności, za które w ramach konkretnego zobowiązania odpowiada.

Powód wykazał, że w okresie obowiązywania umowy dzierżawy łączącej strony uiszczył podatek rolny oraz odsetki od tego podatku w kwocie dochodzonej pozwem. Okoliczność ta pozostawała zresztą poza sporem. Kwestią sporną było natomiast to, czy powyższą kwotę można zakwalifikować jako szkodę poniesioną przez powoda wskutek nienależytego wykonania umowy przez pozwanych, a tym przede wszystkim to, czy w świetle postanowienia zawartego w § 6 umowy dzierżawy na pozwanych ciążył obowiązek pokrycia należności z tytułu podatku rolnego, które uregulował powód, a ustalone decyzjami Wójta Gminy K. z dnia 18 grudnia 2012r. (k.114-18).

W pierwszej kolejności wymaga zatem rozstrzygnięcia, jakie obowiązki ciążyły na pozwanych w świetle § 6 umowy dzierżawy.

Zgodnie z art. 693 § 1 k.c. przez umowę dzierżawy wydzierżawiający zobowiązuje się oddać dzierżawcy rzecz do używania i pobierania pożytków przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a dzierżawca zobowiązuje się płacić wydzierżawiającemu umówiony czynsz. Stosownie do § 6 umowy dzierżawy strony postanowiły, że dzierżawcy zobowiązani są nadto do ponoszenia wszelkich świadczeń i ciężarów publicznych związanych z dzierżawioną nieruchomością. Do takich ciężarów związanych z nieruchomością gruntową należy m. in. podatek rolny. Postanowienie to było zgodne z zasadą z zasadą swobody umów wyrażoną w art.353¹ k.c. Strony określając w umowie obowiązki finansowe dzierżawców wobec wydzierżawiającego nie wpłynęły w żaden sposób na wynikający z przepisów powszechnie wiążących stosunek administracyjno-podatkowy. Takie określenie umowne nie powoduje zmiany statusu osoby, która jest podatnikiem podatku rolnego, w świetle regulacji ustawy o podatku rolnym. W tym

miejszu koniecznym jest przybliżenie przepisów regulujących obowiązek zapłaty podatku rolnego, w szczególności dotyczących statusu podatnika oraz zwolnienia od tegoż podatku. Opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza (art. 1 ustawy o podatku rolnym). Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o podatku rolnym, podatnikami podatku rolnego są m. in. osoby fizyczne, osoby prawne, będące właścicielami gruntów, ponadto posiadaczami gruntów, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem, z Agencją Nieruchomości Rolnych lub z innego tytułu prawnego (art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 4 podpunkt a ustawy o podatku rolnym). Ustawodawca w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatku rolnym ograniczył obowiązek podatkowy w podatku rolnym tylko do posiadaczy zależnych nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, którzy są niejako pierwszymi posiadaczami zależnymi, czyli swój tytuł prawny do władania nieruchomością wywodzą bezpośrednio od właściciela lub Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa. W konsekwencji stwierdzić należy, że wyłącznie podmioty wymienione w przytoczonych wyżej przepisach zobowiązane są do wypełniania obowiązków z tytułu podatku rolnego. Posiadacze zależni są podatnikami tego podatku wyłącznie wtedy, gdy swój tytuł prawny do nieruchomości bezpośrednio od właściciela, którym powinien być Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego.

Pozwani byli dzierżawcami gruntu rolnego, który stanowił własność (...) Technologicznego w S., nie byli zatem podatnikiem podatku rolnego dzierżawionej nieruchomości. Podatnikiem tego podatku był powód i jego poprzednicy prawni. Umowa stron – jak wyżej podkreślono - nie mogła zmienić statusu podatnika. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. mając to na względzie podjęło decyzje stwierdzające nieważność decyzji ostatecznych Wójta Gminy K.

w sprawie ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego w okresie 2007-2011, stwierdzając, że decyzje te były skierowane do pozwanych, na których nie ciążył obowiązek w zakresie podatku rolnego. Następnie Wójt Gminy K. wydał decyzje podatkowe w sprawie określenia wysokości zobowiązania w podatku rolnym za lata 2007-2011, w których wskazał (...) Technologiczny w S., jako podatnika we wskazanym okresie.

Omówienia nadto wymaga instytucja zwolnienia od podatku rolnego, w brzmieniu w spornym okresie w latach 2007-2011, uregulowana w ustawie o podatku rolnym. Zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku rolnym, w brzmieniu obowiązującym w okresie 2007-2011 r., zwalnia się od podatku rolnego uczelnie. Zwolnienia podatkowe określone w art. 12 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 8-13, a także w art. 13b stosuje się z urzędu, a pozostałe zwolnienia i ulgi podatkowe na podstawie decyzji wydanej na wniosek podatnika (art. 13d ust. 1 ustawy o podatku rolnym). Zwolnienie stosowane jest na wniosek podatnika od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek. Zwolnienie obejmuje okres danego roku podatkowego. Dopiero ustawą z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1045), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016r. Przepis art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku rolnym otrzymał brzmienie, zgodnie z którym od podatku rolnego zwalnia się uczelnie, przy czym zwolnienie to nie dotyczy gruntów przekazanych w posiadanie podmiotom innym niż uczelnie. W uzasadnieniu projektu wskazanej ustawy nowelizującej stwierdzono, że do wejścia w życie tejże ustawy, w przypadku przekazania gruntów rolnych stanowiących własność uczelni w posiadanie zależne innym podmiotom, obowiązek podatkowy nie przechodził na posiadaczy, a więc uczelnie mogła nadal korzystać ze zwolnienia podmiotowego przewidzianego w ww. przepisie, mimo że sama nie użytkowała tych gruntów i były one wykorzystywane przez inne podmioty na inną działalność niż działalność statutowa uczelni. Ze zwolnienia korzystały zatem grunty niesłużące uczelni, co było sprzeczne z celem zwolnienia. Zmiana treści art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku rolnym – jak wynika z porównania brzmienia dotychczasowej treści przepisu z treścią po nowelizacji oraz z uzasadnienia projektu – miała na celu ograniczenie zakresu przedmiotowego zwolnienia uczelni od podatku rolnego do tych przypadków, w których nieruchomość pozostawała w posiadaniu uczelni. Dotychczasowa regulacja uprawniająca uczelnię do skorzystania ze zwolnienia z podatku rolnego ograniczenia takiego nie zawierała. A to oznacza, że do dnia nowelizacji (1 stycznia 2016r.) uczelnie

mogły skorzystać ze zwolnienia niezależnie od tego, czy wykorzystywały nieruchomości na cele statutowe uczelni, czy nieruchomości przekazały w posiadanie innym podmiotom niebędącym uczelniami np. na podstawie umowy dzierżawy.

W konsekwencji powyższego w okresie objętym sporem, gdy obowiązywała umowa stron tj. od 1 stycznia 2007r. do 3 października 2011r., podatnikiem podatku rolnego był (...) Technologiczny w S. i jego poprzednik prawny oraz byli oni uprawnieni do zwolnienia od tego podatku, przy czym warunkiem tego zwolnienia było złożenie przez uprawnionego stosownego wniosku do organu podatkowego.

(...) Technologiczny w S. wnosił o zwolnienie

z podatku rolnego szeregu gruntów rolnych, jednakże pominął nieruchomości wydzierżawioną pozwanym, co wynika z uzasadnień decyzji Wójta Gminy K. w sprawie określenia wysokości zobowiązania w podatku rolnym za lata 2007-2011 (k. 107 verte- 108 verte, k. 110 verte- 111 verte, k. 113 verte- 114 verte, k. 116 verte- 117 verte, k. 119 verte- 120 verte). W wyniku własnego działania powód pominął nieruchomości dzierżawioną przez pozwanych we wnioskach o zwolnienie od podatku rolnego. Pozwani nie mieli żadnego wpływu na takie działanie, co więcej będąc w tożsamej sytuacji jak inne podmioty dzierżawiące od powoda nieruchomości rolne, ich sytuacja została zróżnicowana bez żadnego racjonalnego uzasadnienia. Nie sposób obciążać pozwanych zapłatą zobowiązania podatkowego istniejącego wskutek zaniedbań powoda. Brak pokrycia przez pozwanych należności z tytułu podatku rolnego obciążającego powoda nie jest następstwem okoliczności, za które odpowiadają w ramach umowy dzierżawy, albowiem nie byli podatnikami podatku rolnego i jako takie podmioty nie mieli możliwości wnoszenia o zwolnienie od tego podatku.

Sąd miał na uwadze okoliczność, iż pierwotnie decyzje podatkowe ustalające obowiązek w zakresie podatku rolnego dzierżawionej nieruchomości wystawiane były wobec pozwanych. Można przypuszczać, że ta okoliczność przyczyniła się do tego, iż powód w kierowanych przez siebie wnioskach o zwolnienie z podatku rolnego pomijał nieruchomości dzierżawioną przez pozwanych. Nie jest to jednak sytuacja, która usprawiedliwiałaby zaniechanie przez powoda objęcia również przedmiotowej nieruchomości stosownym wnioskiem o zwolnienie. Brak wiedzy pozwanych co do tego, jak faktycznie winien kształtować się pod względem podmiotowym stosunek podatkowy obejmujący podatek rolny od dzierżawionej nieruchomości i zakwestionowanie decyzji Wójta Gminy K. określających wysokość podatku rolnego za lata 2007-2011 dopiero w 2012r. nie świadczy bowiem o tym, że nie wykonali oni w sposób należyty obowiązków wynikających z łączącej ich z powodem umową dzierżawy. Podkreślenia wymaga, że skoro powód domagał się realizacji przez pozwanych obowiązku ponoszenia ciężarów publicznoprawnych związanych z dzierżawioną nieruchomością, to obowiązany był wykazać, że zakres tych ciężarów powstał przy należytych wykonaniu przez niego umowy. W umowie stron brak jest postanowień co do tego, jak powinny zostać ustalone ciężary publicznoprawne, które winni pokryć dzierżawcy oraz jakie w tym zakresie ciążą obowiązki wydzierżawiającego. Konieczne zatem jest odniesienie się do regulacji ogólnych, obowiązujących w stosunkach umownych wszelkiego rodzaju. Zgodnie z art. 56 k.c. czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz również te, które wynikają z ustawy, z zasad współżycia społecznego i ustalonych zwyczajów. Z kolei art. 354 § 1 k.c. stanowi, że dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje – także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. Regulacje te uprawniają do wniosku, że na stronie umowy spoczywa obowiązek jej realizacji nie tylko zgodnie z treścią postanowień zawartych w umowie, lecz także zgodnie z ustawą, zasadami współżycia społecznego i ustalonymi zwyczajami. W świetle tych reguł nie ulega wątpliwości, że obowiązkiem strony jest realizowanie umowy z uwzględnieniem interesu drugiej strony i podejmowanie w ramach możliwości takich czynności, które wpłyną na zmniejszenie kosztów realizacji umowy przez stronę przeciwną oraz powstrzymanie się od działań i zachowań, które mogą spowodować zwiększenie tych kosztów, jeśli jednocześnie nie narazi to ją na niekorzystne dla niej skutki. Dodać przy tym należy, że stosownie do art. 355 § 1 k.c. dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju, a odpowiednio do § 2 należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy podkreślenia wymaga, że zakres obowiązku pozwanych wynikającego z § 6 umowy dzierżawy wynikał z prawidłowo zrealizowanych przez powoda obowiązków wobec organów publicznoprawnych, w stosunku do których na powodzie ciążył obowiązek pokrycia ciężarów publicznoprawnych, i

wykorzystania przysługujących mu w tym zakresie instrumentów prawnych umożliwiających zmniejszenie wysokości tych obowiązków. To powód, jako podmiot zobowiązany z tytułu podatku rolnego, był zobowiązany – w ramach realizacji umowy dzierżawy – do tego, aby podatek ten został określony w sposób prawidłowy, bez zbędnej zwłoki powodującej roszczenie z tytułu odsetek, a także w możliwie najniższej wysokości. Skoro zatem powód miał możliwość uzyskania całkowitego zwolnienia z podatku rolnego dzierżawionej nieruchomości, a warunkiem tego zwolnienia było tylko złożenie w odpowiednim terminie stosownego wniosku, to należyte wykonanie przez niego obowiązków wynikających z umowy dzierżawy niewątpliwie polegało na skorzystaniu z tej możliwości, aby zmniejszyć zakres obciążeń finansowych pozwanych w świetle § 6 umowy. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że pozwani nie byli uprawnieni do złożenia takiego wniosku. Skorzystanie z ustawowego zwolnienia z podatku wymagało aktywności podatnika, czyli wydzierżawiającego.

Powód miał świadomość, że przysługuje mu uprawnienie do skorzystania ze zwolnienia z podatku rolnego. Świadczy o tym fakt, że z uprawnienia takiego korzystał wobec innych nieruchomości. Zdaniem Sądu nie ma znaczenia fakt, czy po stronie powoda istniało błędne przekonanie co do zakresu przysługującego mu zwolnienia. Powód prowadząc działalność polegającą na dzierżawieniu należących do niego nieruchomości gruntowych, także z uwagi na zakres swojej aktywności w tym zakresie, działał jak profesjonalista i wobec tego ciążył na nim obowiązek wykonywania swych obowiązków z należyłą, podwyższoną starannością. Jeśli nawet po stronie powoda powstały wątpliwości co do zakresu obowiązku z tytułu podatku rolnego i zwolnienia z tego podatku, to winien w tym zakresie podjąć działania, aby wątpliwości te wyjaśnić. Strona powodowa nie wykazała, aby takie działania były podejmowane. Z zeznań zaoferowanych przez powoda świadków wynika raczej, że pracownicy powoda nie posiadali pełnej wiedzy na temat tego, jaki jest zakres podmiotowy i przedmiotowy podatku rolnego oraz przypadków zwolnienia z tego podatku. Pojawiająca się w niniejszym postępowaniu argumentacja strony powodowej, iż zwolnienie z podatku rolnego przewidziane w art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku rolnym, dotyczyło tylko przypadku wykorzystywania nieruchomości na cele statutowe uczelni, nie znajdowała żadnego oparcia w treści przepisu obowiązującego w okresie objętym sporem, a także w innych okolicznościach. Zdaniem Sądu w ramach podstawowej staranności powód jako podatnik podatku rolnego winien był podjąć aktywność umożliwiającą należyte, terminowe określenie tego obowiązku i skorzystanie z przysługującego zwolnienia. Brak odpowiednich działań w tym zakresie obciąża powoda jako stronę umowy i w konsekwencji nie pozwala na obciążenie drugiej strony tj. pozwanych konsekwencjami zaniedbań powoda.

Dochodzenie przez powoda obowiązku zwrotu uiszczzonego przez niego podatku byłoby sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony (art. 5 k.c.). Powód mimo świadomości istnienia zwolnień podatkowych od podatku rolnego oraz korzystania z tej instytucji w przypadku innych gruntów przez niego dzierżawionych, nie skorzystał z tej możliwości. Wskutek własnego zaniedbania zobowiązany jest do ponoszenia ciężarów uiszczenia podatku rolnego, albowiem gdyby złożył stosowny wniosek, nie powstałby obowiązek zapłaty należności wynikających z decyzji w sprawie określenia wysokości zobowiązania w podatku rolnym za lata 2007-2-11 z dnia 18 grudnia 2012r.

W odniesieniu do podniesionego przez pozwanych zarzutu przedawnienia należało uznać go za nieskuteczny. W myśl art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie (art. 120 § 1 k.c.). Powód został zobowiązany do zapłaty podatku rolnego na podstawie decyzji Wójta Gminy K. datowanych na 18 grudnia 2012 r. Tenże podatek został zapłacony 14 stycznia 2013 r., zaś 12 lutego 2013 r. powód wpłacił na rzecz Gminy K. kwotę 8.911 zł tytułem odsetek. Roszczenie o charakterze odszkodowawczym jest roszczeniem o charakterze bezterminowym. Stosownie do art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Powód takie wezwanie mógł zatem skierować do pozwanych najpóźniej 13 lutego 2013r. Pozew w sprawie został wniesiony 8 sierpnia 2013 r., a więc niewątpliwie termin przedawnienia nie upłynął.

W konsekwencji powyższego uznając, że przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej nie zaistniały, Sąd oddalił powództwo w całości, o czym stanowi punkt I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty pozwanych składa się wynagrodzenie pełnomocnika w stawce minimalnej 2.400 zł ustalone na podstawie z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 490), 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wyrazem tego jest rozstrzygnięcie zawarte w punkcie II wyroku.